

NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

JEGYZŐKÖNYV
A NEMZETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
2018. JANUÁR 23-I ÜLÉSÉRŐL

Az ülés helyszíne: Nemzeti Választási Iroda székháza (1054 Budapest, Alkotmány u. 3.)

Az ülés ideje: 2018. január 23. 14:00 óra

Jelen vannak: Prof. Dr. Patyi András elnök
Dr. Bozsóki Éva elnökhelyettes
Dr. Fábíán Adrián
Dr. Rádi Péter
Dr. Sasvári Róbert
Dr. Tóta Áronné

Dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes
az NVI munkatársai

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Köszönti a Nemzeti Választási Bizottság ülésén megjelenteket. Külön köszönti a Nemzeti Választási Iroda elnökhelyettesét. Megállapítja, hogy a Bizottság 6 taggal határozatképes és az ülést megnyitja. A meghívóban egy napirend megtárgyalását indítványozta, de javasolja, hogy második napirendi pont keretében iránymutatás kiadásának szükségességéről hozzon döntést a Bizottság. Szavazásra bocsátja a napirendi pontok elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 4. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal megállapítja az alábbi napirendet:

- I. Jelölő szervezetek nyilvántartásba vétele az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán
- II. Döntés iránymutatás kiadásának szükségességéről és iránymutatások felülvizsgálatáról

I. Jelölő szervezetek nyilvántartásba vétele az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán

1. Országos Roma Önkormányzat kérelme

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Az Országos Roma Önkormányzat Budapest, Dohány u. 76. jelölő szervezet nyilvántartásba vételét javasolja a határozattervezettel egyezően, tekintettel arra, hogy a nyilvántartásba vételi kérelem valamennyi törvényi feltételnek megfelel, a nyilvántartásba vételnek akadálya nincs. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal az Országos Roma Önkormányzatot mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán nyilvántartásba veszi.

2. Élhetőbb, Boldog Magyarországért Párt kérelme

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Az Élhetőbb, Boldog Magyarországért Párt Kölesd-Borjád, Petőfi Sándor u. 31. szám alatt nyilvántartásba vett szervezet kérelme valamennyi törvényes feltételt teljesíti, a nyilvántartásba vételnek nincs akadálya. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal az Élhetőbb. Boldog Magyarországért Pártot mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán nyilvántartásba veszi.

3. Magyarországi Cigánypárt kérelme

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Magyarországi Cigánypárt Miskolc, Temes u. 32/4. szám alatt nyilvántartott szervezet bejelentése megfelel a törvényi feltételeknek, a határozattervezettel egyezően javasolja a nyilvántartásba vételt. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal a Magyarországi Cigánypártot mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán nyilvántartásba veszi.

4. Minden Szegényért Párt kérelme

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Minden Szegényért Párt Igrici, Kossuth u. 7. székhelyű párt bejelentése megfelel a törvényi feltételeknek, a nyilvántartásba vételnek nincs akadálya. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal a Minden Szegényért Pártot mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán nyilvántartásba veszi.

5. Jóléti Magyarországot Párt kérelme

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Jóléti Magyarországot Párt Budapest, Telepy u. 18. szám alá bejegyzett szervezet bejelentése megfelel a törvényi feltételeknek, nincs akadálya a nyilvántartásba vételnek. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal a Jóléti Magyarországot Pártot mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán nyilvántartásba veszi.

6. Modern Magyarország Mozgalom Párt kérelme

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Modern Magyarország Mozgalom Párt Budapest, Lajos u. 107. székhelyű párt nyilvántartásba vételével kapcsolatban tájékoztatja a Bizottságot, hogy a Ve. 134. §-a szigorú előírást tartalmaz a rövidített név tekintetében. Amennyiben egy jelölő szervezetnek van bejegyzett rövidített neve, akkor a bejelentéskor azt kell nyilvántartásba venni. A Modern Magyarország Mozgalom Párt törvényszéki nyilvántartásban szereplő rövidített neve Modern Magyarország Mozgalom (MOMA), ezért a Bizottság ezzel a rövidített névvel veszi nyilvántartásba. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal a Modern Magyarország Mozgalom Pártot mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán – a szervezet rövidített nevének a civil szervezetek nyilvántartása szerinti rövidített névvel – nyilvántartásba veszi.

7. Elégedetlenek Pártja kérelme

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Az Elégedetlenek Pártja Szabadszállás, Erdő tanya 4. szám alá bejegyzett szervezet nyilvántartásba vételi kérelme a törvényi feltételeknek megfelel. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal az Elégedetlenek Pártját mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán nyilvántartásba veszi.

8. Haladó Magyarországért Párt kérelme

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Haladó Magyarországért Párt Gyanógergye, Petőfi Sándor u. 48. kérelme megfelel a törvényi feltételeknek, a nyilvántartásba vételnek nincs akadálya. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal a Haladó Magyarországért Pártot mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán nyilvántartásba veszi.

9. Sportos és Egészséges Magyarországért Párt

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Sportos és Egészséges Magyarországért Párt Taksony, Solt u. 6. szám alatt bejegyzett párt nyilvántartásba vételi kérelme a törvényi feltételeknek megfelel. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a határozattervezet elfogadását.

Szavazás

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal a Sportos és Egészséges Magyarországért Pártot mint jelölő szervezetet az országgyűlési képviselők 2018. évi általános választásán nyilvántartásba veszi.

II. Döntés iránymutatás kiadásának szükségességéről és iránymutatások felülvizsgálatáról

1. Döntés iránymutatás kiadásának szükségességéről a Ve. 254. § (2) bekezdésében foglalt, a pártlista törlésére vonatkozó szabály értelmezése tárgyában

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Nemzeti Választási Iroda elnöke javaslatot terjesztett elő a Bizottságnak.

dr. Gáva Krisztián NVI elnökhelyettes: A választási felkészülés keretében a Nemzeti Választási Iroda áttekintette, hogy az eddigi tapasztalatok alapján van-e szükség iránymutatás kiadására választási jogszabályok értelmezése kapcsán, illetve, hogy a meglévő iránymutatások mennyiben aktuálisak jogszabályváltozások esetén. Erre tekintettel felhívja Elnök asszony a Bizottság figyelmét arra, hogy mi történik akkor, ha a választási törvényben a listaállításhoz országgyűlési választáson megkívánt számú egyéni választókerületi jelöltek száma a listaállításhoz szükséges minimum létszám alá csökken adott esetben akkor is, ha már a lista, vagy az egyéni választókerületi jelöltek jogerősen nyilvántartásba vételre kerültek. A Ve., vagy az anyagi jogi jogszabályok konkrét, erre az esetre vonatkozó rendelkezést nem tartalmaznak. Az NVB több jogszabályi rendelkezés együttes értelmezése útján erre vonatkozóan iránymutatást tudna kiadni. Javasolja figyelembe venni, hogy a hatályos szabályozás mennyiben eltérő a korábbi Ve.-nek a szabályozásától. A korábbi Ve. kimondta, hogy az egyéni

választókerületi jelölt kiesése az országos listaállítás jogát nem érinti. Ez a hatályos Ve.-ben nincs benne. Az önkormányzati képviselők választásáról szóló törvény, ahol kompenzációs listát rendszeresít a tízezer fős települések esetében hasonló rendelkezés szerepel, megmaradt a korábbi rendelkezés, hogy az egyéni választókerületi jelöltek kiesése nem érinti a listaállítás lehetőségét. Másrészről javasolja az NVB egy korábbi, a 4/2014-es iránymutatását figyelembe venni, amelynek kapcsán foglalkozott az NVB a választói akarat kinyilvánításával és az annak megfelelő jogalkalmazással. Jellemzően jogszabályi változások miatt javasol módosítást iránymutatásokban. Az ajánlóívekről és az ajánlás folyamatáról szóló 1/2014-es iránymutatás kiegészítését tartja szükségesnek arra tekintettel, hogy volt egy jogszabályi változás, mely szerint az üres ajánlóíveket az ajánlóívek leadására nyitva álló időt követő napon viszik vissza, akkor nem kell bírságot kiszabni. Erre tekintettel indokolt lehet módosítani ezt az iránymutatást. Az 5/2014. számú iránymutatás kapcsán a korábbi rendelet ajánlóív mintája irányítószámot is tartalmazott, ez a hatályos 1/2018-as IM rendeletben már nem szerepel, ezért az iránymutatásban is indokolt elhagyni az irányítószámra való utalást. A 12/2014-es NVB iránymutatás a szavazólapok szavazóhelyiségen kívülre viteléről és lefényképezéséről tárgyban került kiadásra. 2016-ban a Kúriának volt egy döntése, amely kimondta, hogy a szavazólapok lefényképezése álláspontja szerint nem sérti a választás titkosságát. Erre tekintettel érdemes lenne ennek ismételt átgondolása. Ezen túl 5 olyan iránymutatás van még, ahol jogszabályra való hivatkozás pontosítása miatt van szükség módosításra. Ezek tételesen szerepelnek Elnök asszony levelében.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A Bizottság először a javasolt iránymutatás kiadásának szükségességéről hoz döntést. Ismerteti az Ügyrend iránymutatás kiadására vonatkozó szabályait. Megítélése szerint a Ve. 254. § (2) bekezdésének értelmezése kapcsán iránymutatás kiadásának szükségessége fennáll. Az országos lista szerepe a 2014-ben bevezetett új választási rendszerben kettős. Az országos lista egyben kompenzációs lista, egyben közvetlen szavazatokat is felvesz, tehát nemcsak közvetett módon, hanem közvetlen módon is tükrözi a választópolgári akaratot. Jelentősége van annak, hogy a szavazatban megnyilvánuló választópolgári akaratot tükrözni hivatott országos lista állításának a feltételei fennállnak, vagy sem. Megítélése szerint indokolt annak értelmezése és egyértelmű álláspont elfoglalása, hogy a törvényben foglalt minimum mit jelent és annak a nem teljesítése az eljárás folyamatának egészén magával hozza az NVB általi nyilvántartásból való törlést. Az eljárás során figyelemmel kell lenni a Ve. 137. §-ára, amelyik a kiesett jelöltek törléséről rendelkezik, a korábbi Ve. rendelkezésére, amelyek már nem tükröződnek vissza a jelenlegi, most hatályos Ve.-ben, illetve az anyagi jogi szabályok meglévő, vagy hiányukkal jelentkező rendelkezéseire. Mindezek alapján javasolja, hogy az iránymutatást a Nemzeti Választási Bizottság adja ki. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja az iránymutatás kiadásának szükségességéről szóló döntés meghozatalát.

Szavazás

A Bizottság 5. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal a Ve. 254. § (2) bekezdésének értelmezésére a Nemzeti Választási Bizottság indokoltnak tartja iránymutatás kiadását.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Megítélése szerint a Ve. 254. § (2) bekezdése időkorlátozás nélkül rendelkezik és ilyen időbeli korlátozás sem magából a rendelkezésből, sem más rendelkezésből nem következethető ki. Felhívja a figyelmet arra, hogy két szám együttes hatását követeli meg a törvény: a jogerősen nyilvántartásba vett jelöltek, valamint a bejelentett, de még jogerősen el nem bírált egyéni választókerületi jelöltek számát kell együttesen figyelni. Ennek a két számnak együttesen kell elérni a törvényi minimumot. Ha egy pártnak már nincs el nem bíralt egyéni választókerületi jelöltje, csak jogerősen „felállított” egyéni jelöltjei vannak és azoknak a száma csökken 27 alá, az a törvényi minimum teljesítésének a hiányát jelenti. Ennek a szabálynak az értelmezése különösen fontos abban a tekintetben, hogy az 1997. évi C. törvény 94. § (2) bekezdése kifejezetten rögzítette, hogy az egyéni választókerületi jelölt kiesése nem érinti a listaállítást jogát. Ilyen rendelkezés nincs a hatályos Ve.-ben és nincs az országgyűlési képviselők választásáról szóló Vjt.-ben sem, ellentétben az önkormányzati választásokról szóló törvénnyel, ahol ez a szabály megvan. Javasolja olyan iránymutatás megtételét, amely egyértelműen megerősíti azt, hogy a lista törlését akkor is el kell végezni, ha a jelöltek száma csökken 27 alá, illetve akkor is, ha a 27 jelölt az adott listát állító párt mögött még megvan, de az már a területi elosztás követelményét nem teljesíti. Hangsúlyozza, hogy a lista törléséhez kapcsolódnak további szabályok, a lista törlésére vonatkozó eljárás a lista kiesésének mint joghatásnak a következménye, így a törölt, és ezáltal kiesett listát törölni kell a szavazólapról, az ilyen listára leadott szavazat érvénytelen lesz és a törölt lista kiesése folytán a jelölő szervezetnek vissza kell fizetnie a költségvetési támogatást, amennyiben azt felvette. Javasolja az iránymutatás kidolgozását a Választási Iroda által.

Dr. Fábián Adrián NVB tag: Támogatja az előadottakat, a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekből ezeket a következtetéseket lehet levonni. Felveti, hogy a választás tisztaságát is megóvná az ilyen tartalmú iránymutatás, tekintettel arra, hogy ellenkező esetben visszaélésekre adna lehetőséget az, hogy a jelöltállító szervezet egyéni képviselőjelöltje esetleg visszalépne, kiesne, de az országos lista megmaradna. Ebben az esetben az összes eltűnhetne úgy, hogy van országos lista.

Dr. Tóta Áronné NVB tag: Egyetért az elhangzottakkal, valóban szükséges az iránymutatás kiadása és jól levezethető abból, hogy ez az általános megfogalmazás szükségessé teszi az iránymutatás kiadását és csak így lehet értelmezni. Felveti, hogy ha a jelöltek kiesnek a lista mögül, akkor ez a választópolgárok megtévesztését is jelenti, ezáltal a választás tisztaságát veszélyezteti.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Az elnöki előterjesztéssel a hozzászólók egyetértettek, kiegészítve azt a választás tisztaságának megóvására irányuló értelmezéssel, illetve érvel, hangsúlyozva, hogy az egyéni jelöltek kiesése a jelöltállításon alapuló országos lista mögül a választópolgárok megtévesztésére is alkalmas lehet, illetve a választás tisztaságának sérelmére is vezethet. Kéri a Választási Irodát, haladéktalanul dolgozza ki az iránymutatás rendelkező részét, illetve az ahhoz tartozó indokolást úgy, hogy az a következő bizottsági ülésen tárgyalásra vehető legyen.

2. Iránymutatások felülvizsgálata

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Az 1/2014., az 5/2014 és a 12/2014 számú iránymutatások átdolgozásáról kell döntést hozniuk. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja az ajánlóivekről és az ajánlás folyamatáról szóló 1/2014. számú NVB iránymutatás felülvizsgálatáról szóló döntés meghozatalát.

Szavazás

A Bizottság 6. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal egyetért az ajánlóivekről és az ajánlás folyamatáról szóló 1/2014. NVB iránymutatás tartalmi felülvizsgálatával.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Az ajánlások ellenőrzésének egyes kérdéseiről szóló 5/2014. számú NVB iránymutatás jogszabályváltozás folytán történő felülvizsgálatát indítványozza Elnök asszony. Kérdés, hozzászólás nincs, szavazásra bocsátja a felülvizsgálatról szóló döntés meghozatalát.

Szavazás

A Bizottság 7. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal egyetért az ajánlások ellenőrzésének egyes kérdéseiről szóló 5/2014. NVB számú iránymutatás felülvizsgálatával.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: A szavazólapok szavazóhelyiségen kívülre viteléről és lefényképezéséről szóló 12/2014. iránymutatás felülvizsgálatának előkészítésekor Elnök asszony a Kúria 2016-ban hozott döntését említette. Itt arról volt szó, hogy egy applikációba történik a szavazólap lefényképezett másának az elhelyezése, amely azoknak az összegyűjtését, értékelését, megosztását is lehetővé teszi. Ennek az iránymutatásnak a felhasználásával hoztak egy egyedi döntést és ezt módosította részben a Kúria állásfoglalása. A Nemzeti Választási Bizottság szigorú volt a tekintetben, hogy a szavazólapok lemásolása, lefényképezése és kivitele a szavazóhelyiségből sérti a választás titkosságát. Ezt a szigorú álláspontot részben feloldotta a Kúria Kvk.VI.37.942/2016/2. számú döntése. Ez került megjelölése indokként. A mai napon szembesült a Bizottság azzal, hogy a Magyar Állam alperessége mellett az Európai Emberi Jogi Bíróságon Strasbourgban zajló ügyben a bíróság hozott egy ítéletet. Az angolul hozott ítélet ebben a témakörben tartalmaz a Bizottság iránymutatásában elfoglalt állásponttal ellentétes döntést. Az Elnök asszony által tett indítvány nyomán szükségesnek tartja az iránymutatás felülvizsgálatát, de javasolja, várják meg a döntés hiteles magyar szövegét.

Dr. Rádi Péter NVB tag: A Kúria ettől függetlenül a rendeltetésellenes joggyakorlást és a jóhiszemű joggyakorlásba ütköző magatartást megállapította ebben a határozatában, csak a szavazás titkossága tekintetében volt eltérés az NVB döntéséhez képest.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Indokoltnak tartja az Európai Emberi Jogi Bíróság érvelésének teljes körű megismerését és feldolgozását ahhoz, hogy be tudják illeszteni a saját joggyakorlatukba. Javasolja, hogy a 12/2014. számú NVB iránymutatás

felülvizsgálatát, mely a szavazólapok szavazóhelyiségen kívülre viteléről és lefényképezéséről szól, a Nemzeti Választási Bizottság akkor kezdje meg, ha rendelkezésre áll a Strasbourg-i Európai Emberi Jogi Bíróság e tárgykörben hozott ítélete magyarul. Javaslatát szavazásra bocsátja.

Szavazás

A Bizottság 8. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal úgy dönt, hogy a 12/2014. számú NVB iránymutatás felülvizsgálatát, mely a szavazólapok szavazóhelyiségen kívülre viteléről és lefényképezéséről szól, akkor kezdi meg, ha rendelkezésre áll a Strasbourg-i Európai Emberi Jogi Bíróság e tárgykörben hozott ítélete magyarul.

Prof. Dr. Patyi András NVB elnök: Elnök asszony 5 iránymutatást jelölt meg, ahol a rendelkező rész változatlanul hagyása mellett apróbb korrekciókat kell az indokolásban elvégezni. Kérdés nincs, szavazásra bocsátja a 4/2014., a 6/2014., a 7/2014., a 10/2014. és a 11/2014. számú NVB iránymutatások rendelkező részének változatlanul hagyása melletti felülvizsgálat elfogadását.

Szavazás

A Bizottság 9. számú jegyzőkönyvi döntése:

Megállapítja, hogy a Bizottság 6 igen egyhangú szavazattal egyetért a 4/2014., a 6/2014., a 7/2014., a 10/2014., valamint a 11/2014. számú NVB iránymutatások rendelkező részének változatlanul hagyása melletti felülvizsgálatával.

Dr. Patyi András NVB elnök: További napirendi pont nincs, az ülést bezárja.

k. m. f.

Prof. Dr. Patyi András
a Nemzeti Választási Bizottság
elnöke